
Barns rätt till en trygg skola

Anna-Karin Lundgren
17 november 2011
Trollhättan

Barn- och elevombudet

- Lars Arrhenius, Barn- och elevombud
- 1 april 2006 Barn- och elevskyddslagen
- Först del av Skolverket, nu del av Skolinspektionen
- 10 ärendehandläggare (jurister), 3 beslutsfattare och 1 kanslichef

---

Barn- och elevombudets uppgift

- Ta emot anmälningar om kränkande behandling
- Utredda anmälningar
- Företräda barn eller elever i domstol i en skadeståndsprocess
- Informera om lagstiftning samt barn och elevers rättigheter
- Samarbeta med andra myndigheter, ombudsmän och organisationer

---

Lagar

1 april 2006

- Barn- och elevskyddslagen

1 januari 2009

- Skollagen 14 a kap (BEO)
- Diskrimineringslagen (DO)

1 juli 2011

- Ny skollag 6 kap. (BEO)
- Nya verktyg

Statistik

- Minst 50 000 elever är mobbade i skolan
- År 2008 anmäldes 514 ärenden till BEO
- År 2009 – ca 600 anmälningar
- År 2010 – ca 1100 anmälningar (av dessa avsåg 40% vuxenkränkningar)
- Sedan starten 1 april 2006 har BEO krävt skadestånd i 127 fall
- Det hittills högsta kravet är 432 500 kronor
- BEO har stämt ett tiotal huvudmän som inte har betalat krävda skadestånd

---

Typ av kränkningar

- Fysiska kränkningar
- Hot
- Verbala kränkningar
- Utfrysning
- Nätkränkningar

Vad säger barnen?

- Ont i magen varje dag
- Flera mår mycket dåligt - funderar på självmord
- Kommer efter i skolarbetet – otrygg skolmiljö ger sämre resultat
- Nätkränkningar dygnet runt – stor spridning – skolans ansvar detsamma
- Blir inte tagna på allvar
- Skulden läggs på offret
- Utsatta utpekade – får sitta i lärarrummet på rasten

BEO:s vision – det går att stoppa mobbning

- Med nolltolerans mot kränkningar
- Med ett gemensamt synsätt på vad nolltolerans är
- Med ett gemensamt och systematiskt förebyggande arbete där elever, lärare och föräldrar deltar
- Med vuxna som tar barn och elever på allvar och lyssnar
- Med hög vuxennärvaro i skolan

Elevkränkningar

Kränkning barn/elev barn/elev

Om skolan **utred**er och vidtar skäliga **åtgärder**

Inget skadestånd

Vid brister i arbetet med att få kränkningar att upphöra

Avstående från ingripande

Anmärkning

Föreläggande / skadeståndsanspråk

Vuxenkränkningar

Absolut förbud för personal att kränka barn/elev

Skadeståndsanspråk

Plan mot kränkande behandling

Likabehandlingsplan

- Två planer utifrån olika lagar
- Huvudmannens ansvar
- Får samlas i ett dokument
- En plan för varje verksamhet
- Upprättas varje år
- Uppföljning
- Barn och elever ska involveras i arbetet

Krav på skolorna

- Förebygga och förhindra kränkningar, trakasserier och diskriminering
- Handlingsplikt - utredning och åtgärder
- Plan mot kränkande behandling och diskriminering
- Vuxna som kränker barn - absolut förbud
- Skadestånd

Skadestånden måste vara höga

Skadeståndet har dubbla funktioner:

- Upprättelse och ersättning till det utsatta barnet
- Sätta press på skolorna att aktivt arbeta förebyggande mot kränkningar

---

Kontaktuppgifter

Barn- och elevombudet

Webbplats: www.skolinspektionen.se/beo

Blogg: www.skolinspektionen.se/beoblogg

Facebook: Barn- och elevombudet – OK Skola

Twitter: [/skolinspektion](https://twitter.com/skolinspektion)

E-post: beo@skolinspektionen.se

Telefon: 08-586 080 00